

Indholdsfortegnelse

S.3 Indledning

S. 3 Tema 1: Beskrivelse af hvordan sfo'en medvirker til udmøntningen af Ishøj Kommunes Børne- og Ungepolitik

S.5 Tema 2: Mål og indhold for samspillet mellem sfo'ens pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet mellem skole og hjem

S.7 Tema 3: Angivelse af den overordnede ramme for de pædagogiske aktiviteter og det samarbejde der foregår med forældrene i sfo'en

S. 8 Tema 4: Beskrivelse af i hvilket omfang og i givet fald på hvilken måde sfo'en tilbyder lektiestøtte og hvorledes denne spiller sammen med lektiehjælp og faglig fordybelse i undervisningstiden.

S.10 Tema 5: Mål og indhold for sfo'ens målrettede indsats i forhold til støtte eller udfordringer til børn med særlige behov, forudsætninger med videre.

S. 12 Tema 6: Mål og indhold for sfo'ens inddragelse af krop, bevægelse og sundhed i hverdagen – herunder i hvilket omfang det sker samarbejde med idrætsforeninger og lignende.

S. 14 Tema 7: Beskrivelse af sfo'ens overvejelser over balancen mellem voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter med henblik på at sikre børnenes medindflydelse på, hvad de skal foretage sig i skolefritidsordningen.

S. 15 Tema 8: Beskrivelse af sfo'ens arbejde med overgang fra dagtilbud til sfo herunder videregivelse af oplysninger.

S. 17 Tema 9: Mål og indhold for SFO'ens arbejde med aprilbørnene, herunder hvordan sfo'en, arbejder med dagtilbuddens pædagogiske læreplanstemaer indtil skole og sprogstimulering af tosprogede børn, der har behov for det.

S. 19 Tema 10: Mål og indhold for sfo'ens arbejde med sprog

S. 20 Tema 11: Mål og indhold for sfo' ens arbejde med sociale færdigheder

S. 22 Afrunding

Indledning

I arbejdet med Mål- og indholdsbeskrivelser i Sfo'en på Ishøj skole har det haft høj prioritet, at hele personalegruppen i Sfo har været engageret i og bidraget til processen. Der er blevet brugt en fælles pædagogisk inspirationsdag med en anden Sfo i kommunen, 2 pædagogiske aftener samt flere personalemøder på at arbejde med punkterne på forskellige måder, hvilket har skabt gode debatter og refleksioner over vores pædagogiske praksis.

I forhold til de punkter, som indebærer et samspil / samarbejde med skolens undervisningsdel, har det været vigtigt for os at sikre dialog og samarbejde med lærerne, sådan at der kan være fælles fodslag. Der er først blevet arbejdet med punkterne i Sfo, og derefter er de blevet taget op på et fælles personalemøde, hvor personalet fra Sfo og skole i fællesskab har drøftet det. Derigennem er der blevet givet værdifulde input til den endelige mål- og indholdsbeskrivelse, og det har bidraget til det gode samarbejde mellem Sfo og skole. På Ishøj skole betragter vi skole og Sfo som en enhed og vores mål og indholdsbeskrivelser, vil derfor også afspejle dette.

Punkterne er beskrevet med afsæt i de krav der stilles i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 23. juni 2014. Størstedelen af de enkelte punkter i Mål og indholdsbeskrivelserne, er efter aftale med CBU i Ishøj kommune udfyldt med afsæt i SMTTE modellen, som pædagogisk redskab.

Tema 1: Beskrivelse af hvordan sfo'en medvirker til udmøntningen af Ishøj Kommunes Børne- og Ungepolitik

Med udgangspunkt i visionerne og intentionerne i Børne og Ungepolitikken i Ishøj har vi valgt at tage afsæt i de skrevne overskrifter:

Anerkendelse:

Vi tager en indgangsvinkel der ser og respekterer børnenes oplevelse af verden og forstår børnene ud fra hver deres individuelle udgangspunkt. Vi arbejder på at styrke børnenes selvtillid ved at anerkende dem for det de kan og er. Vi er opmærksomme på det der virker, i stedet for det, der ikke virker.

Inklusion og fællesskab:

Alle børn i Sfo'en skal have adgang til at være en del af fællesskabet. Der skal være plads til børnenes forskelligheder og mangfoldige personligheder. Børnene skal føle sig set.

Eksempelvis ved velkomst om morgenen, at alle børn der bliver mødt af en voksen og når børnene går hjem, at der ligeså bliver sagt farvel af en voksen. Vi laver aktiviteter, hvor børnene bliver blandet på tværs af alder for at fremme børnenes forståelse af hinanden og vi arbejder på at skabe plads til og rummelighed for både den enkelte og det store fællesskab.

Kreativitet:

Vi understøtter børnenes kreativitet og fantasi ved at tilbyde nogle rammer, hvor deres kreativitet kan blomstre. Dette kan være ved at børnene laver julegaver, teater, musik og meget mere. Aktiviteterne kan være med til at udvikle deres fin og grov motoriske færdigheder samt lyst til videre fordybelse og udvikling.

Demokrati og medbestemmelse:

Børnene kan selv vælge sig på aktiviteter i Sfo'en, ud fra de tilbud der er organiseret af personalet. Børnene kommer også selv med forslag til aktiviteter de kan lave i Sfo'en bl.a. via en idepostkasse. Denne kan være med til at danne udgangspunkt for planlægning af praksis. Aktiviteter planlægges med afsæt i en pædagogisk refleksion og begrundelse.

Samarbejde og synergi:

Forældrerådet er et organ af forældre der er med til at komme med input til dagligdagen i Sfo'en. Forældrerådet er et sparringspræget organ til sfo personalet i det daglige.

Vi har samarbejde med skolen, forældre, høre-talepædagog, og relevante professionelle samarbejdspartnere i Sfo'en for at danne os et helhedsbillede af børnenes behov. Vi har samarbejde med andre Sfo'er ved eksempelvis fodbold turneringer for at udvikle børnenes syn på det omkring liggende samfund og den mangfoldighed Ishøj kommune er repræsenteret ved.

Ishøj Sfo's beskrivelse af og tilgang til kerneopgaven med afsæt i Børne og Ungepolitikken:

Vi arbejder for trivsel og læring med udgangspunkt i det enkelte barn og inkluderende fællesskaber gennem anerkendende relationer og kommunikation. Vi ønsker et samarbejde

bestående af tillid og dialog børn, forældre og personale imellem. Vi sætter institutionens faglige og tværfaglige kompetencer i fokus. Vi samarbejder med relevante faggrupper med henblik på at udvikle og styrke arbejdet i institutionens kerneopgave.

Tema 2: Mål og indhold for samspillet mellem sfo'ens pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og samarbejdet mellem skole og hjem

Sammenhæng/Status:

På Ishøj skole er der et tæt samarbejde omkring børnenes udvikling, læring og trivsel mellem skole, sfo og forældre. Vi arbejder med afsæt i skolebestyrelsens overordnede strategier om:

- Sammen at skabe en succesfuld implementering af skolereformen
- Sammen skabe en høj faglighed
- Sammen skabe øget trivsel og engagement

Vi prioriterer et samspil mellem undervisning og sfo pædagogik. Dagen tænkes som en helhed og skolen, som en fælles skole, så børnene får glæde af både lærere og pædagogers faglighed. Dette gøres ved, at vi har et tværfagligt samarbejde omkring barnet.

Samarbejdet med forældrene foregår dels ved uformel snak ved aflevering og afhentning i sfo tiden. I afhentningssituationen inviteres forældrene gerne til at se deres barn i sfo kontekst. Opstår der behov for mere formel kommunikation kan det foregå verbalt ved aflevering og afhentning, under fire øjne, over telefonen, skriftligt over skoleintra samt ved indkaldte møder eventuelt med referat.

Vi har tilknyttet en klassepædagog/kontaktpædagog på hver årgang i indskoling.

Pædagogen har et tæt samarbejde med klassens lærerteam fra 0. – 4. klasse. De supplerende fagligheder giver barnet flere muligheder for at sætte sine styrker og ressourcer i spil, opleve succeser og lykkes med sit liv.

Ishøj Sfo indeholder sfo 1,2 og 3. Sfo 1 fra 0-3 klasse og sfo 2 fra 4-6 klasse samt en sfo 3 aftenklub fra 6-9 klasse. Ikke alle børn er indmeldt i en af de tre sfo'er, men alle børn har næsten været det på et tidspunkt i deres skoleforløb. Skulle der derfor opstå noget vedrørende et barn, som ikke er indmeldt, kender vi stadig barnet godt, og kan tage kontakt til klasseteamet, og bidrage med den viden og information vi har omkring det enkelte barn.

Vi forholder os til alle børn på skolen uanset om de er indmeldt i sfo'en eller ej, og har kendskab til alle elever på skolen.

Understøttende undervisning er her på skolen delt mellem lærere og pædagoger.

Pædagogerne er ligeledes med i puljetimer i klassens faglige undervisning, lærerne kan også have puljetimer i pædagogernes UU-timer. Dette planlægges selv af teamet omkring klassen.

Puljetimer kan blandt andet være timer, der bruges til at være to voksne til at tage med klassen ud af huset. Den understøttende undervisning bruges til at arbejde med børnenes forskellige og individuelle læringsstile. Den pædagogiske praksis kan være medvirkende til at sætte nogle anderledes lege i gang, således læring foregår på en ny og alternativ måde så både fællesskabet og det enkelte barn bliver tilgodeset.

Mål:

Det er vores mål at:

- SFO'en medvirker til at se barnet fra forskellige perspektiver og få flere nuancer af børnene frem - hvad de kan og rummer.
- Børnene ses i forskellige kontekster, og derfor opdager flere potentialer, som børnene indeholder. I vores tværfaglige samarbejde kan vi tale de uopdagede styrker frem, positivt forstærke dem og organisere læringsmiljøer og pædagogiske tiltag med afsæt i den enkelte og gruppen.
- børnene vokser på selvværd, selvtillid, empati og relationer til andre.
- SFO'en er med til at fremme og øge børnenes muligheder for et godt og rigt børneliv i sfo og skole.
- børnene får en god skolegang, hvor de har mulighed for at lære mest muligt.
- Samarbejdet med forældrene tager udgangspunkt i skolebestyrelsens samspils kontrakt og overordnede principper for det gode samarbejde.

Tiltag:

Vi iværksætter temaer for årgange og afdelinger, for eksempel i indskolingshuset. Temaer der igangsættes i skolen, fortsætter i sfo delen og omvendt.

Udveksling af informationer omkring barnet lærere og pædagoger imellem. Planlægning af tiltag og forløb for et enkelt barn eller en gruppe af børn.

Vi tager på kolonier, Vilde Vulkaner, skitur o.l. for at fremme inklusion og fællesskabsfølelse på tværs af grupper og årgange.

Vi understøtter de skolemæssige læringsprocessorer og involverer os i børnenes læring ved at koordinere forskellige læringsrum, hvor substansen i læringen tilgodeser børnenes forskellige læringsstile.

I pauserne iværksættes lege, lærings og bevægelsesaktiviteter som understøtter trivselsarbejdet og elevernes undervisningsparathed.

Tegn:

Ved trivselssamtalerne oplever vi, at der er skabt tillid mellem børn og voksne. Vi oplever at barnet åbner sig og går i dialog omkring sin situation. Ved at vi ser barnet forskelligt som lærere og pædagoger har vi endnu større mulighed for at ramme og rumme hele barnet.

Vi oplever tillid og tryghed mellem forældre og personalet i samarbejdet omkring barnet samt at barnet trives, er trygt ved de voksne det omgås i hverdagen, har en god skolegang og sejrer i eget liv gennem frugtbare muligheder for og rammer til at nå deres fulde potentiale.

At dialogen mellem sfo, forældre og skole er velfungerende, anerkendende og trækker på vores erfaringer om barnet i de forskellige lærings- og livs-arenaer barnet bevæger sig i.

At forældrene deltager aktivt i skole-, sfo-, hjemssamarbejdet. At de respektive klasseteams udvikler stærke fælles begreber. At børnenes udvikling kan ses i deres produkter.

Evaluerings:

Foregår løbende på klasseteammøder, personalemøder i fælleskab med skolen, egne møder lærer/pædagoger, skole/hjem samtaler eller forældresamtaler. Det kan foregå ved, at personalegruppen eller personalet i klasseteamet forbereder sig ved at tage notater på baggrund af observationer omkring barn/voksen relation.

Tema 3: Angivelse af den overordnede ramme for de pædagogiske aktiviteter og det samarbejde der foregår med forældrene i sfo'en

Vi er som skolefritidsordning underlagt Folkeskoleloven, Ishøj Kommunes børne- og ungepolitik og samarbejdet med den forældrevalgte skolebestyrelse.

Forældrene i sfo'en har desuden besluttet at danne et forældreråd, som bistår med feedback og ideer omkring hverdagen og større arrangementer på skolen.

En vigtig del af vores samarbejde med forældrene omkring sfo'en og de pædagogiske aktiviteter foregår på vores forældremøde. Her er der mulighed for en dybere dialog omkring pædagogiske emner, feedback, ris og ros fra forældregruppen.

Vi ønsker en tæt kontakt med børn og forældre i hverdagen. Vi mener, at både børnene, deres forældre og familier er en del af fællesskabet på Ishøj Skole. Der er mange muligheder og relationer i spil i sfo'ens hverdag og kommunikation er vigtig. Vi vil gerne informere børn og forældre bedst muligt. Til dette formål bruger vi tavler; en med skrift og en med billeder. Her kan børn og forældre læse eller se, hvilke aktiviteter der er på en given dag og hvilke voksne der organiserer dem. Vi bruger skoleintra og Easykom til at informere og kommunikere med forældrene om pædagogiske aktiviteter og vigtige informationer omkring klasser, grupper og enkelte børn. Blandt andet gennem nyhedsbreve og personlige beskeder. Vi kommunikerer i hverdagen med forældrene, når børnene bliver afleveret og hentet. Som en del af vores arbejde med at være Grønt Flags institution holder vi kaniner og høns. Derfor har vi også en tavle dedikeret til weekendpasning af dyrene, hvor forældre og børn opfordres til at tage del i og ansvar for dyrepasningen.

På Sfo personalemøderne planlægger vi med udgangspunkt i pædagogiske begrundelser, årsplanen og de tiltag vi vurderer, vil være mest frugtbare på kort og lang sigt. Internt aftaler vi, hvad der ligger i personalets funktionsbeskrivelser og ansvarsområder i institutionens hverdag. Vi ser mangfoldighed i medarbejdergruppen som en styrke, der gør at vi favner bredt i relationsarbejdet og i udbuddet af aktiviteter.

Vi benytter i hverdagen følgende områder i sfo'ens pædagogiske aktiviteter:

indskolingshuset, legepladsen, multibanen, græsplænen, skoven (hegnet ved åen), Åhaven med udekøkken og bålsted samt kaninløbe- og hønse-gård, parkeringspladsen ved hallen, fritidshuset, skolekøkkenet. Vi tager også på ture ud af huset og bruger de tilbud der er i Ishøj Kommune; svømmehallen, Naturcentret, bibliotek, Ishøj Teater samt længere væk Zoologisk Have, skøjtehal, Planetarium med mere.

Tema 4: Beskrivelse af i hvilket omfang og i givet fald på hvilken måde sfo'en tilbyder lektiestøtte og hvorledes denne spiller sammen med lektiehjælp og faglig fordybelse i undervisningstiden.

Studiezonen, som er det nye navn for obligatorisk lektiecafe, varetages i indskolingen pt. af pædagoger hver tirsdag og torsdag fra klokken 13-14. Vi har tilrettelagt studiezonen i 4

værksteder i indskolingshuset: faglig fordybelse, alternativ dansk, alternativ matematik og lær med mad. Vi bruger lokalerne ovenpå og køkkenet til formålet.

- Faglig fordybelse er til de børn som har brug for at lave lektier i enten dansk eller matematik, eller gerne vil fordybe sig i et område, for eksempel planeter, dyr eller andre områder som interesserer børnene.
- Alternativ dansk er en måde at lære dansk ved bevægelse, for eksempel hoppe staveord, skrive dansk på iPad. Her er det også muligt at skrive en historie og optage den på iPad bagefter, enten ved at læse den eller fremføre historien som et lille skuespil.
- Alternativ matematik er en måde at træne matematik ved bevægelse, for eksempel ved at hoppe tabeller, lave matematikløb med regneopgaver undervejs, matematiktræning og regning på iPad
- Lær med mad er madlavning, hvor dagens eftermiddagssnack tilberedes af børnene. Der bliver læst opskrifter, talt om ingredienser, råvarer, hygiejne og materialer. Maden spises af alle sfo'ens børn om eftermiddagen.

Når børnene har fri fra den almindelige undervisning klokken 13, skal de vælge, hvilket studiezone tilbud de vil være i den respektive tirsdag eller torsdag. Der er lavet 4 slags skilte. Skiltene matcher ikoner på indkrydsningsskærmen og det enkelte barn skal krydse sig ind i den aktivitet de vil deltage i og tage et skilt med og aflevere til pædagogen i studiezone tilbuddet. Vi arbejder på at udvikle studiezonens tilbud og at guide børnene til at tage hensigtsmæssige valg for egen læring.

Børnene skal blive i det tilbud de har valgt i hele perioden og kan altså ikke gå til og fra i lokalerne, da det vil skabe for mange forstyrrelser i studiezone.

Er der børn i sfo-tid som ønsker at fortsætte med lektierne eller lave lektier de dage, hvor der ikke er studiezone, så er det muligt at spørge personalet om hjælp efter behov

0.klasse har deres eget tilbud i studiezone, hvor de bliver i deres klasse. De har deres eget koncept for lektiecafeen, hvor de for eksempel kan arbejde videre med grønt flags projekterne og udfordringer der træner skoleparathed

For 4-6. klasse tilbydes lektiehjælp i en studiezone, hvor en pædagog og to lærere en time tre gange ugentligt støtter eleverne. I sfo tiden kan børnene spørge personalet om hjælp til deres lektier og der skabes rum til faglig fordybelse, hvis der er behov for dette.

Der foregår en løbende evaluering omkring lektiestøtte mellem lærere, pædagoger, ledelsen, børnene og forældrene.

Tema 5: Mål og indhold for sfo'ens målrettede indsats i forhold til støtte eller udfordringer til børn med særlige behov, forudsætninger med videre.

Sammenhæng/status: I sfo'en har vi børn, der har glæde af målrettet indsats i kortere og længere perioder. De målrettede pædagogiske indsatser koordineres af personalegruppen, af primærpædagog eller pædagog i støttefunktion. Denne målrettede pædagogiske indsats tager fat i specifikke vinkler i arbejdet med inklusion og sættes ind der, hvor der erkendes et behov. Vi gør brug af samarbejdet med ppr, psykologen og andre relevante samarbejdspartnere, når det er nødvendigt. Vi har en løbende dialog med forældregruppen omkring begrebet inklusion og dets betydning for vores hverdag.

Mål:

Det er vores mål at:

- Børn med særlige behov føler sig inkluderede og ligeværdige.
- Sfo'en er en god ramme for tryghed og trivsel for børn med særlige behov.
- Sfo'en er kendetegnet ved rummelighed og anerkendelse af forskelligheder børnene imellem.
- Der er plads i fællesskabet til alle.
- Der benyttes en anerkendende tilgang i arbejdet med at børnene inkluderes i de værdi-, tilhørs-, medborger- og arbejdsfællesskaber der er i deres hverdag i sfo'en.

Tiltag:

- At sfo'en fire dage om ugen i det lange frikvarter, har voksenstyrede aktiviteter i hallen og på græsset ved indskolingshuset samt et stille tilbud i fritidshuset til sårbare, sensitive børn, der har behov for mere ro.

- Der tilbydes yoga for de børn der har behov for at lære afspænding og at slappe af efter en lang skoledag.
- Der skabes mulighed og rum for at trække sig tilbage i stillerum i særligt udvalgt lokaler
- Sfo'en arrangerer Skolesport, der bygger på et koncept om glæde ved alternativ bevægelse.
- Der afvikles voksenstyret "bryderum" samt NERF (skuppistolsskydespil) i hallen til børn der har særligt behov for, og er gode til, at være fysiske.
- Vi arbejder med mindre børnegrupper i aktiviteterne.
- Vi har forumteater som er en interaktiv teaterform, hvor børnene arbejder med at håndtere konfliktfyldte og relevante emner. Metoden skaber et rum, hvor børnene får mulighed for at afprøve egne ideer, der støtter arbejdet med rummeligheden i institutionen.
- Vi arrangerer i dialog med forældregruppen forløb der støtter op om arbejdet med inklusion på Ishøj Skole.
- Vi sørger for at informere forældrene omkring inklusionsindsatser for at skabe en positiv, rummelig indstilling og kommunikation omkring inklusionsbegrebet.
- Vi roser børn, når de gør det rigtige, anerkender styrker og potentialer for at forstærke børnenes syn på sig selv som duelige og opbygge selvtillid samt selvværd.

Tegn:

- At børn med særlige behov trives.
- Vi observerer at børnene er rummelige.
- Feedback fra forældre og lærere.
- Færre konflikter i hverdagen.
- At børn med særlige behov bliver valgt til af de andre børn og trukket med ind i fællesskabet.
- At den øvrige børne- og forældregruppe udviser rummelighed hjælper inklusionen på vej.
- At vi fortæller og hører de gode historier om børnene og fremhæver deres styrker, potentialer og ressourcer.

Evaluering: Vi evaluerer på personalemøder, møder med vores samarbejdspartnere: ppr, skolepsykolog, forældre og andre relevante interessenter. Der sparreres blandt personalet omkring, hvad der fungerer bedst for børn med særlige behov. Ved personalemøder i f.eks. sfo'en gennemgås observationer på de enkelte børn med særlige udfordringer. Der tages referater af møderne, så det sikres at udviklingen og aftaler omkring de enkelte børn tages op efterfølgende.

Tema 6: Mål og indhold for sfo'ens inddragelse af krop, bevægelse og sundhed i hverdagen – herunder i hvilket omfang det sker samarbejde med idrætsforeninger og lignende.

Sammenhæng/status:

På Ishøj Skole og Sfo har vi gode muligheder for fysisk bevægelse. Boldbaner, sportshal, legeplads med gynger, klatre/kravlebane, sandkasse, kunststofbane, asfaltbane til cykler/mooncars og rulleskøjter/waveboards og grønne områder med mulighed for udfoldelse.

Vi er tilknyttet Skolesport projektet, hvor vi arbejder ud fra et ønske om en stærkere indsats i forhold til bevægelse som middel til øget læring, inklusion og sundhed blandt børnene.

Vi har en legepatrulje, som sammen med personalet sætter gang i bevægelsesaktiviteter i frikvartererne og stimulerer de mindre børn fysisk og socialt.

Vi arbejder intensivt med de kommunale ernæringsprincipper for at give børn og unge gode og sundhedsfremmende livs vaner og værdier.

Mål:

Det er vores mål at børnene udvikler deres:

- Bevægelsesglæde og fysiske udfoldelse
- Kreativitet
- Fællesskaber på tværs af alder
- Fair Play, sportsånd, holdning til regler. Herunder anerkendelse af forskelligheder
- Fysiske og psykiske robusthed. Herunder fin- og grovmotorik
- Færdigheder og viden omkring sund kost, sund levestil og madlavning.
- Viden om og erfaringer med diverse sportsgrene.

Tiltag:

- I vores studiezone kan børnene vælge sig på lær med mad, hvor de laver institutionens eftermiddagssnack.
- Vi har etableret en økologisk urtehave, som især vores aprilbørn er med til at opfriske i deres opstart på skolen.
- Vi afholder ”Masterchef”, hvor børnene lærer at lave forret, hovedret og dessert og bliver udfordret på deres evner i et køkken, kreativitet og samarbejde.
- Vi har bevægelsesaktiviteter hver dag på græs eller i hallen.
- Vi har alternativ læring med bevægelse som udgangspunkt for dansk og matematik.
- I frikvartererne er deres bevægelsesaktiviteter med personale og legepatruljen.
- Vi afholder en årlig ti-kamp, hvor børnene bliver udfordret på positiv holdånd, samarbejde samt styrke og motoriske evner.
- Vi er medarrangører af Satellitcup, hvor kommunens sfo’er mødes og spiller fodbold mod hinanden.
- Vi deltager i Skolerne Motionsdag.
- Vi arrangerer ture i svømmehallen, skøjtehallen og til klatrevægge.
- Vi tager på skitur med sfo2 børnene.
- Vi inddrager børnene i de områder, hvor de kan lide at lege. For eksempel tegner vi streger på asfaltområdet, så det ligner trafikken.
- Personalet sætter gang i aktiviteter på legepladsen, for eksempel jorden er giftig og dåseskjul, rulleskøjter og waveboards.
- Vi samarbejder med Naturcentret og andre institutioner i kommunen. Vi arrangerer ture, hvor vi skyder med bue, klatrer på vores søsterinstitutioners klatrevægge, spiller fodbold, stikbold og funbattle, laver mad sammen over bål.

Tegn:

- At børnene udviser glæde ved bevægelsesaktiviteterne og vælger dem til.
- At børnene deltager i madlavning og sundhedsfremmende aktiviteter.
- At børnenes kammeratskab styrkes.
- At børnene udviser en rummelig og inkluderende adfærd

- At de udviser madglæde, sunde vaner og bevidsthed om sammenhængen mellem kost, motion og livsglæde.

Evaluering:

Evaluering foregår løbende på personalemøder, ved samtaler med vores samarbejdspartnere, ved samtaler med forældre både i forhold til det enkelte barn og grupper. Via personalets observationer, børnenes udtalelser og deltagelse.

Tema 7. Beskrivelse af sfo'ens overvejelser over balancen mellem voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter med henblik på at sikre børnenes medindflydelse på, hvad de skal foretage sig i skolefritidsordningen.

Vi finder vigtigt at lytte til børnenes behov og ønsker. Børnene vælger selv, hvad de vil lave i sfo tiden. Vi oplever at valg og motivation hænger sammen. F.eks. ved at de vælger det de har lyst til. I andre situationer kan det være mest hensigtsmæssigt pædagogisk at vi guider børnene mod det valg vi finder mest frugtbar. De voksenorganiserede aktiviteter bliver tydeliggjort for børnene ved hjælp af tavler, piktogrammer og information fra den voksne ansvarlige om, at nu begynder denne aktivitet, hvor man har mulighed for at deltage. Børneorganiserede aktiviteter prioriteres og støttes. Vi lægger mærke til, hvor der opstår børneorganiserede lege og inddrager børnene i, hvordan stedet og legen kan udvikles. Et eksempel er, at få tegnet streger på asfaltbanen, hvor de kører på cykler, mooncars og rulleskøjter. Et andet eksempel er, at istandsætte legemøbler i dukkekrog ved at slibe og male dem.

Medbestemmelse og medindflydelse er vigtigt for sfo'ens hverdag. Børnene skal betragte sfo'en som et frirum, hvor deres valg har betydning og de bliver hørt. Både i forhold til voksenstyrede aktiviteter og de børnestyrede læringsrum, hvor børnene selv navigerer i for eksempel rollelege og afstemmer fælleskabets regler og dynamik samt trækker på deres kreativitet i legen. Derfor sørger vi for at børnene får mulighed for at skabe deres egne "rum" rundt omkring på vores område. De bruger klasseværelser, sportsudstyr, mooncars, sandlegetøj, sjippetove med mere. Her skaber de deres egne små universer og leger alt

mellem himmel og jord, for eksempel mor, far, børn og vovse, Ronaldo og Messi, bilmekanikere og Monza, er arkitekter for en verden de selv bygger i sand og meget mere. Voksenstyrede aktiviteter kobles på vores anvars- og funktions-områder, der dækker institutionen inde og ude. Herunder sæsonaktiviteter som julegaver, høst-, fastelavn- og påske-oppyntning og aktiviteter med særligt formål så som voksenstyret bryderum for aktive drenge og piger, teaterforløb frem mod optrædere til nytårs- og sommer-fest, Grønt Flag aktiviteter mm. Voksenstyrede aktiviteter arbejder fra helt voksenstyret hen mod børnestyret. Vi arrangerer aktiviteter, hvor børnene har et varieret udvalg henover sæsonen. Det kan være grovmotorisk og socialt, ude eller i hallen gennem deltagelse i sport med bevægelse og regler man skal kunne, finmotorisk og socialt i det kreative rum i arbejdet med perler og det fællesskab der opstår i kommunikationen omkring aktiviteten, i køkkenet i samarbejdet omkring at tilberede og servere dagens eftermiddagssnack. Vi er i det hele taget nødt til, at tage hensyn til børneperspektivet for at aktiviteterne i sfo'ens hverdag giver mening i børneperspektiv. Det sikres godt ved at høre og inddrage børn og forældre i institutionens liv.

Tema 8: Beskrivelse af sfo'ens arbejde med overgang fra dagtilbud til sfo herunder videregivelse af oplysninger

Ishøj skoles sfo følger Ishøj kommunes beskrevne retningslinjer for børns overgang fra dagtilbud til sfo og skole.

Sfo og skole-lederen samarbejder tæt med dagtilbudslederen af den nærliggende børnehave Elverhøj, som er den institution vi modtager størstedelen af vores børn fra og besøger på et forældremøde året forinden sfo/skolestart børnehaven. Her introduceres og informeres om skolen og sfo'en og forældrene til kommende aprilbørn har mulighed for at stille spørgsmål til skoleledelsen. Samtidig får skoleledelsen indblik i hvad de kommende skolebørn arbejder med i deres sidste år i børnehaven.

Hvert år når der skal modtages aprilbørn udpeges en primærpædagog til at følge børnegruppen. Pædagogen følger børnene tæt og har ansvaret for det nære samarbejde mellem dagtilbud, sfo, skole og hjem. Primærpædagoger i dagtilbudet og primærpædagogen i sfo mødes af flere omgange og har dialog omkring hvorledes overlevering og modtagelse af børnegruppen sikres bedst muligt. Her sikres ligeledes at kendskabet til de enkelte børn via

udviklingssamtalerne og børnegruppen bliver videreformidlet samt hvilke pædagogiske overvejelser dagtilbudet har gjort sig i forbindelse med klargøring til sfo/skole ved at årsplaner og pædagogiske begrundelser gennemgås. Børnehavens personale, børnehaveklassepersonalet og primærpædagogen har et løbende samarbejde. Primærpædagogen besøger børnehaven løbende for at udvikle kendskabet til børnegruppen. Børnehavegruppen besøger sfo'en af flere omgange og der arrangeres store legedag sammen med børnehaveklassen. Formålet er at børnene ser og oplever de nye voksne og omgivelser de skal starte i til april. Sfo personalet får mulighed for at se de nye børn og få det første indtryk af dem. De tre besøg tager en lille times tid per gang. De bygges op sådan, at børnehavebørnene får en fornemmelse for området, pulsen i hverdagen og regler. Før modtagelsen af aprilbørnene foregår et internt arbejde i sfo'en, hvor der tages udgangspunkt i Ishøj Kommunes retningslinjer, samarbejdet omkring overlevering, årsplaner og gennem Grønt Flags projekter.

I november måned i indskrivningsperioden, inviteres til Åbent hus på skolen, hvor kommende børnehaveklasse børn og deres forældre får mulighed for at se skolen og hilse på børnehaveklasselederen og sfo og skoleleder.

Der afholdes forældremøde for de kommende sfo børns forældre i midten af marts. Her får forældrene sat ansigter på personalet i sfo'en og børnehaveklassen og set de nye omgivelser deres børns snart skal befinde sig i. De får informationer om institutionen, det første ugeskema og det forløb der er forberedt for aprilbørnene på baggrund af samarbejdet omkring børnehavens årsplaner. Ligeledes får de udleveret en del papirer, som skal udfyldes inden børnenes start i sfo'en. Børnehuset Elverhøj deltager ligeledes på dette møde for at sikre samarbejdet både bagudrettet og fremadrettet.

Der ankommer som oftest også få børn fra andre dagtilbud, som vi ikke arbejder tæt sammen med. Vi ved som oftest først meget sent i forløbet hvem disse børn er. Vi inviterer derfor i den forbindelse forældrene til en personlig samtale med sfo lederen og primærpædagogen og der indhentes efter aftale med forældrene overlevering fra personalet i den respektive børnehave. I forhold til planlagte forløb i overgangsfasen, sørge vi for at tænke de nye børn ind, så de føler sig inkluderet.

Der arbejdes med inklusion i den nye børnegruppe og trivsel, således at de nye børn bliver en del af det store fællesskab i sfo'en. Vi inddrager forældregruppen i arbejdet med at inkludere de nye børn og forældre i fællesskabet.

Vi afholder en trivselssamtale med forældrene før sommerferien. På mødet har vi en dialog om barnets første periode på Ishøj Skole, hvordan vi ser barnets overgang i sfo - hjemme og klarlægger om der er noget vi skal arbejde videre på efter sommerferien.

Tema 9: Mål og indhold for SFO'ens arbejde med aprilbørnene, herunder hvordan sfo'en, arbejder med dagtilbuddens pædagogiske læreplanstemaer indtil skole og sprogstimulering af tosprogede børn, der har behov for det.

Sammenhæng: SFO'ens arbejde med modtagelse og forankring af aprilbørn i perioden april-juni. Gennem møderne med børnehaven har vi et godt kendskab til Elverhøjs læreplaner, hvordan de har arbejdet med sociale, personlige, sproglige, motoriske, kulturelle kompetencer og natur og naturfænomener. Elverhøj er profilinstitution i natur og teknik. Det betyder, at de har en science-didaktisk tilgang til det at være nysgerrigt undrende, undersøgende og udforskende. Ishøj Skole er naturfaglig profilskole og SFO'en er Grønt Flag institution. Vi bygger videre på de forløb børnene har oplevet i børnehaven og uddyber dem som en del af de skoleforberedende aktiviteter. Dette samarbejde er i sin vorden og udvikles fra år til år.

Mål: Det er vores mål at vi skal danne os et billede af børnene ud fra følgende hovedpunkter:

Sociale kompetencer

- Være social
- Være en god kammerat
- Skabe relationer
- Solidaritet
- At turde møde nye mennesker

Personlige kompetencer

- Målet er, at børnene kan

- Udskyde behov
- Tænke selvstændigt
- Fordybe sig
- Sidde stille
- Koncentrere sig
- Vente på tur
- Komme til tiden
- Sige noget i et større forum
- Håndtere konflikter
- Binde snørebånd, selv klare toiletbesøg

Sproglige kompetencer:

- At børnenes sproglige udvikling styrkes.
- At børnenes sproglige opmærksomhed øges.
- At børnene øver sig i at omsætte ord til handling.
- At børnene ved hjælp af sproget engagerer sig i deres egen læring.

Motoriske kompetencer:

- At børnene udvikler deres finmotoriske evner, blandt andet gennem at klippe, tegne, skrælle grøntsager, så frø, binde snørebånd, gribe- kaste.
- At børnene udvikler deres grovmotoriske evner og får en øget kropslig forståelse af, hvad kan min krop? Hvad er mine styrker?
- At børnene via bevægelseslege udvikler deres sociale evner i aktive fællesskaber.

Kulturelle udtryksformer:

- At børnene får viden om kulturelle traditioner og deres betydning.
- At får lejlighed til at deltage i kulturelle oplevelser og traditioner.
- At børnene får kendskab til traditioner og højtider.
- At børnene bruger de oplevelser de har haft til at udtrykke sig kreativt og skabende.

Natur og naturfænomener:

- At børnene via vores Grønt flags projekter får viden om naturen.

Tegn:

Ud fra projekter med børnene, bl.a. Grønt Flag projekt, skraldeprojekt og Så og Spire projekt ser vi børnene lære strukturerne og hverdagen i sfo'en at kende. Vi ser på, at børnene kan samarbejde, se og lytte samt forstå beskeder og være aktivt deltagende i hverdagen.

Tiltag:

Vi arbejder med trafiktræning, tal og bogstavsskrivning, "Grønt Flag" projekter, oplæsning (dialogisk), bevægelse og samarbejde, musiklege og sange og klargør og planter i vores Åhave. Vi bruger et ugeskema med billeder og tekst og et skema med piktogrammer, som er gennemgående fra april til juni. Skemaet udleveres til børn og forældre. Vi arbejder med børnenes sproglige evner og begrebsverden i aktiviteterne, hvor vi bruger billeder og begreber som udgangspunkt for dialogen i læringsrummet. Vi holder trivselssamtaler med forældrene omkring de enkelte børn op mod slutningen af juni.

Evaluerings:

Kommunikation på personalemøder og trivselssamtaler. Vi bruger mapper med børnenes opgaver og tegninger til at evaluere ud fra. Vi dokumenterer forløbene ved hjælp af billeder, som deles med forældre og børn.

Tema 10: Mål og indhold for sfo'ens arbejde med sprog**Sammenhæng/status:**

Vi er opmærksomme på børnenes sprog allerede fra de er aprilbørn, hvor børnenes sprog er et af de emner vi kigger på i overleveringen fra børnehaven til sfo. Primærpædagogen samarbejder med børnehaveklasseleder samt assistent og taler løbende om børnenes sprog og eventuelle behov for særlig indsats. Der sprogtestes af talepædagogerne imens børnene går i børnehaveklassen. Her arbejdes der ud fra den status vi får af de sproglige tests.

Primærpædagogens og sfo'en samarbejder med klassens lærere om børnenes sprog gennem hele den periode man er tilknyttet klassen. Vi har i sfo'en dialogisk oplæsning med aprilbørnene, forskellige spil der stimulerer børnenes sprogbrug og forumteater, hvor sprogbrug spiller en rolle. Sprogudvikling tænkes skrivedidaktisk bl.a. også ind i arbejdet med det grønne flag, hvor vi går ud og oplever og efterfølgende går tilbage og italesætter, tegner, skriver det oplevede.

Mål:

Det er vores mål at:

- Vi vil være gode rollemodeller for børnene i hverdagen.
- Der er god kommunikation mellem hjem og sfo.
- At børnene kan bruge sproget hensigtsmæssigt i deres samvær f.eks. rolle og regellege
- At børnenes sproglige udvikling er alderssvarende

Tiltag:

- I inklusionsarbejdet arbejder vi med sprogbrug og de historier vi fortæller om hinanden i hverdagen.
- Vi har en anerkendende tilgang i arbejdet omkring sprogbrug. Resultaterne ved at rose god sprogbrug rammer dybere end at rose grov sprogbrug.
- Der er tydelige regler og rammer for sprogbrug i på skolen/sfo'en.
- Vi har konkrete pædagogiske tiltag, hvor der bliver arbejdet målrettet med sprog: - læringsspil, teater, musik, lær med mad, forumteater og alternativ dansk i studiezone.

Tegn:

- At børnene tager rollen som gode rollemodeller til sig og den gode omgangstone spreder sig i institutionen i hverdagen.
- At børnene udviser empati og kan rumme hinanden. Altså at de kan håndtere og løse deres konflikter på en god måde.

Evaluering:

- Vi evaluerer løbende sprogbrug i institutionen i hverdagen, på personale- og forældre-møder.

Tema 11: Mål og indhold for sfo'ens arbejde med sociale færdigheder**Sammenhæng/status:**

Vi arbejder i hverdagen med børnenes sociale færdigheder i mange lag, både direkte og indirekte. Sociale færdigheder forstået som børnenes adfærd i spændet individ – (værdi-,

tilhørs-, medborger- og arbejds) fællesskaber. Vi arbejder blandt andet med almindelig teater og forumteater. Vi har målrettede tiltag en til en, voksenstyrede aktiviteter, sfo-hjem dialog og samarbejde, deltager i satellit-cup, frikvarterstiltag med voksenstyrede aktiviteter og et stille tilbud til særlig sensitive og sårbare børn. Vi har individuelle forløb, når vi ser behovet for en målrettet indsats overfor det enkelte barn, det sker i tæt samarbejde og dialog med forældre og tværfaglige samarbejdspartnere.

Mål:

Det er vores mål at:

- Børn og unge får mulighed og rammer for at nå deres fulde potentiale.
- Børnene har positive strategier til at være og deltage i fællesskabet.
- Børnene er rummelige, tolerante og kan håndtere samt acceptere forskelligheder.
- Børnene er respektfulde overfor dem selv og de fællesskaber de indgår i.
- Børnene tager ansvar for deres rolle i og for fællesskaberne.
- Børnene kan skabe gode relationer baseret på tillid, empati og anerkendelse på tværs af alder og køn.
- Børnene kan forstå og rumme hinandens forskellige sociale koder, verbale og nonverbale.
- Børnene over tid forstår lagene i demokratiske spilleregler (jf. deltagelsestrappen i Ishøj Kommunes Børne- og Ungpolitik).

Tiltag:

Arbejdet med sociale færdigheder spænder bredt og kan ses i stort set alle sfo'ens aktiviteter.

- Vi har voksenarrangerede aktiviteter, hvor børnene deltager på tværs af alder.
- Bevægelsesaktiviteter i hallen, hvor de sociale færdigheder ses i fair play og sportsånd.
- Kunst- og håndarbejdsaktiviteter, hvor børnene skal vente på tur mht. hjælp, materialer, værktøj og reflektere samt kommunikere deres kreative projekt.

- Børnene laver mad og skal kunne samarbejde på forskellige måder i køkkenet og resten af institutionens børn skal kunne vente i kø på maden.
- Vi giver plads til børnenes egne aktiviteter, hvor de lærer gennem lege i samspillet med andre børn og selv definerer fællesskabet. De skal tage ansvar, forhandle, være kreative og samarbejde for at legen fungerer. De skal give og tage i fællesskabet.
- Vi har fire dage om ugen frikvarterstiltag med voksenstyrede aktiviteter og legepatrulje.
- Tikampsdagen er et arrangement med socialt afsæt. Børnene i sfo'en blandes på tværs af klasserne. De store med ansvar for de små. Sammen skal de samarbejde og skabe god stemning og holdånd, mens de leger 10 bevægelseslege.

Tegn:

- At børnene anerkender og inkluderer hinanden i deres relationer til og med hinanden.
- Flere gode historier om at gå i Ishøj SFO og færre konflikter i hverdagen.
- God dialog børnene imellem og imellem de voksne. At børnene er gode rollemodeller for hinanden.
- At den gode stemning smitter.
- Positiv respons fra børn, forældre og andre vigtige interessenter i det tværfaglige samarbejde.

Evaluering: Observationer, forældremøder, trivselssamtaler, kommunikation på personalemøder, en til en snak barn – voksen og voksen – voksen.

Afrunding

Formålet med Mål og indholdsbeskrivelser er bl.a. at dokumentere, beskrive, synliggøre og formidle det pædagogiske arbejde.

For Ishøj skoles Sfo er det pædagogiske arbejde ikke blot pasning og pasning ikke passiv opbevaring, men en aktiv passeri på. Det handler om at se og tage hånd om børn og unges behov og ønsker og sikre, at de har det godt og trives samt at der skabes rammer for socialisering.

Modstykket til pasning er ofte beskrevet som udvikling. Udvikling handler om bevidst at støtte, forme og lære børn og unge nogle konkrete færdigheder og kompetencer. Men pasning og udvikling er ikke hinandens modsætninger, men derimod to væsentlige grundbestanddele i det pædagogiske arbejde.

Dokumentationen i sfo'en skal være en naturlig del af det pædagogiske arbejde og danne baggrund for interne faglige pædagogiske refleksioner. For eksterne samarbejdspartnere skal dokumentationen medvirke til at synliggøre det pædagogiske arbejde og dermed fremme samarbejdsrelationer. Evaluering er noget man foretager for at vurdere den gældende praksis, vurdere om målene er nået og om en indsats virker. Dette gøres på Ishøj skoles Sfo løbende og mange af de beskrevne evalueringsformer og tiltag vil dermed også blive rettet til efterhånden, som vi bliver klogere på egen praksis.